

3

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
член-кореспондент
НАМН України
професор М.Р. Гжегоцький
"___" _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Спеціалізації за фахом «Стоматологія»

Засідання методичної наради кафедри

« 7 » травня ____ 2019 р.

Протокол № 61 _____

Завідувач кафедри

Проф. Вовк Ю.В.

Засідання методичної комісії

« 14 » травня ____ 2019 р.

Протокол № 2 _____

Голова методичної комісії

доц., к.м.н. Січкоріз О.Є.

Навчальний план
циклу спеціалізації з стоматології

Тривалість - 3 місяці. (408 годин).

Мета навчання на циклі: придбання спеціалістом теоретичних знань та професійних навичок, необхідних для самостійної професійної діяльності лікаря стоматолога.

Код	Назва курсу та розділу	Години			
		Лекції	Семінари	Практ. заняття	Разом
1	Організація стоматологічної допомоги населенню України.	4	4	6	14
2	Методи обстеження стоматологічних хворих в практичній роботі лікаря-стоматолога.	4	4	8	16
3	Питання анестезіології в практичній роботі лікаря-стоматолога.	4	6	32	42
4	Клінічні особливості проявів, методи сучасного лікування та профілактики карієсу зубів.	2	6	16	24
5	Клінічні прояви, діагностика та методи лікування пульпітів зубів.	2	6	16	24
6	Клініка, діагностика та методи сучасного лікування періодонтитів зубів.	2	6	16	24
7	Некаріозні ураження зубів.	2	4	10	16
8	Систематизація, клініка, диференційна діагностика та методи лікування запальних захворювань одонтогенної етіології.	2	10	38	50
9	Основні види травматичних ушкоджень зубів, м'яких тканин, щелепових кісток, Клінічні прояви, методи діагностики та лікування.	2	6	22 =Г	30

10	Захворювання та дисфункційні стани СНЩС, методи діагностики та сучасні засоби лікування і профілактики.	2	4	8	14
11	Основні клінічні прояви, класифікація та лікування передракових станів щелепно-лищевої ділянки.	2	4	18	24
12	Клінічні особливості проявів, методи діагностики та онкологічна настороженість при злоякісних новоутворах щелепно-лищевої ділянки.	2	4	22	28
13	Вибрані питання незнімного протезування у стоматологічній практиці..	2	4	22	28
14	Вибрані питання знімного протезування у стоматологічній практиці.	2	4	12	18
15	Сучасні методи діагностики та лікування захворювань тканин пародонту.	4	4	28	36
16	Стоматоневрологічні захворювання зубощелепової системи.	2	4	10	16
17	Іспит з практичних навичок, заключний екзамен		4		4
	Всього	40	84	284	408
	Суміжні дисципліни				64
	Всього				472

Основна частина.
Теми лекцій-40 год.

№	Назва теми	Години
1	Організація стоматологічної допомоги населенню України.	4
2	Методи обстеження стоматологічних хворих в практичній роботі лікаря-стоматолога.	4
3	Питання анестезіології в практичній роботі лікаря-стоматолога.	4
4	Клінічні особливості проявів, методи сучасного лікування та профілактики карієсу зубів.	2
5	Клінічні прояви, діагностика та методи лікування пульпітів зубів.	2
6	Клініка, діагностика та методи сучасного лікування періодонтитів зубів.	2
7	Некаріозні ураження зубів.	2
8	Систематизація, клініка, диференційна діагностика та методи лікування запальних захворювань одонтогенної етіології.	4
9	Основні види травматичних ушкоджень зубів, м'яких тканин, щелепових кісток,. Клінічні прояви, методи діагностики та лікування.	4
10	Захворювання та дисфункційні стани СНЩС, методи діагностики та сучасні засоби лікування і профілактики.	2
11	Основні клінічні прояви, класифікація та лікування передракових станів щелепно-лищевої ділянки.	2
12	Клінічні особливості проявів, методи діагностики та онкологічна настороженість при злоякісних новоутворах щелепно-лищевої ділянки.	2
13	Вибрані питання незнімного протезування у стоматологічній практиці.	2
14	Вибрані питання знімного протезування у стоматологічній практиці.	2
15	Сучасні методи діагностики та лікування захворювань тканин пародонту.	4
16	Стоматоневрологічні захворювання зубощелепової системи.	2

Теми практичних занять-284 год.

№	Тема заняття	Години
1	Організація стоматологічної допомоги. Показники ефективності роботи лікаря стоматолога.	4
2	Обліково-звітна медична документація лікаря- стоматолога.	4
3	Клінічні методи обстеження в практичній роботі лікаря стоматолога.	4
4	Ренген діагностика щелепно-лицевої ділянки	4
5	Діагностика та допомога при невідкладних станах в стома тології.	4
6	Види знечулення зубо-щелепової системи.	4
7	Місцеве аплікаційне знечулення. Покази та засоби для застосування.	4
8	Методи місцевої та інфільтраційної анестезії. Покази застосування.	4
9	Методи провідникової анестезії на верхній і нижній щелепах	4
10	Профілактика ускладень та побічних явищ при місцевому знечуленні.	4
11	Премедикація у стоматологічній практиці.	4
12	Покази та методи загального знечулення у роботі лікаря-стоматолога.	4
13	Класифікація та клінічні прояви стадій карієсу зубів.	4
14	Диференційна діагностика гострих та хронічних форм карієсу зубів.	4
15	Методи та засоби лікування карієсу зубів.	4
16	Загальна характеристика сучасних пломбувальних матеріалів.	4
17	Клініка та діагностика різних форм пульпітів.	4
18	Біологічний та вітальний методи лікування пульпітів.	4
19	Девітальний метод лікування пульпітів. Ускладнення та віддаленні результати.	4
20	Технології опрацювання кореневих каналів. Помилки та ускладнення у роботі лікаря на ендодонтичному прийомі	4
21	Особливості клініки та диф.діагностики гострих та хронічних форм періодонтитів.	4
22	Класифікація хронічних форм періодонтитів.	4
23	Загострення хронічного періодонтиту. Клініка, диференційована діагностика та особливості	4

	лікування	
24	Односенсний метод лікування періодонтитів, покази для його проведення.	4
25	Класифікація не каріозних уражень зубів.	4
26	Спадкові порушення розвитку твердих тканин зуба.	4
27 <i>ft</i>	Анатомо-фізіологічні особливості щелепно-лицевої ділянки.	4
28	Класифікація гострих запальних процесів.	6
29	Гострий гнійний періостит щелеп.	4
30	Одонтогенний остеомиєліт щелеп.	4
31	Абсцеси та флегмони ділянок лица та шиї.	8
32	Запальні захворювання слинних залоз.	4
33	Лімфаденіти та аденофлегмона.	4
34	Гострий та хронічний одонтогенний гайморит.	4
		4
36	Вивихи та переломи зубів	4
37	Переломи верхньої та нижньої щелепи.	8
38	Ушкодження м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки.	4
39	Методи іммобілізації при переломах щелеп.	4
40	Запально-дистрофічні та запальні захворювання СНЩС.	6
41	Основні принципи онконастороженості в роботі лікаря-стоматолога.	4 j
42	Облігатні передракові стани, симптоматика, діагностика, перебіг, лікування.	4
43 <i>i</i>	Факультативні передракові стани, діагностика, клініка, лікування.	4
44	Доброякісні пухлини СОПР та ЧОГ.	6
45	Сучасні методи, диф.діагностика та комплексне лікування злоякісних пухлин ЩЛД.	6
46	Диспансеризація хворих з пухлинами та пухлиноподібними утворами ЩЛД.	4
47	Класифікація захворювань слизової оболонки порожнини рота	4
48	Лікування захворювань слизової порожнини рота.	4
49	Прояви ВІЛ - інфекції та СНІДу в порожнині рота.	4
50	Покази та проти покази до застосуванні різних видів мостоподібних протезів.	4
<i>φ</i>	Клінічно-лабораторні етапи виготовлення металопластмасових та металокерамічних коронок.	4
52 <i>si</i>	Клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів.	4
53	Клініко-лабораторні етапи виготовлення металевих штампованих та комбінованих коронок.	4
54	Клініко-лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів.	4

KO:HU>fl

si

53

	55	Фіксація часткових знімних протезів	4
	56	Підготовка зубних рядів до протезування.	4
	57	Особливості диференційної діагностики захворювань пародонту.	4
	58	Місцеве та загальне лікування пародонтиту різного ступеня важкості.	4
5?	59	Ортопедичне лікування хворих з патологією пародонту при різних клінічних ситуаціях.	4
GO	60	Вибіркове пришліфовування зубів	4
bi	61	Кюретаж зубоясенних кишень при пародонтиті.	4
	62	Методика гінгівотомії при лікуванні парадонтитів	4
9*	63	Методика гінгівектомії з гінгіво-пластикою при парадонтитах.	4
6 3	64	Невралгія трійчастого нерва. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.	4
бч	65	Лікування невралгій та невропатій трійчастого нерва.	4
	66	Особливості перебігу стоматологічних захворювань у дитячому віці.	4
6 £	ПГ	Профілактика стоматологічних захворювань.	4

Теми семінарських занять - 84 год.

№	Тема заняття	Години
1	Організація стоматологічної допомоги населенню України.	4
2	Методи обстеження стоматологічних хворих в практичній роботі лікаря-стоматолога.	4
3	Види і методи місцевого знечуження у практичній роботі лікаря-стоматолога.	4
4	Проведення інтенсивної терапії та реанімаційних заходів при невідкладних станах.	4
5	Диференційна діагностика гострих та хронічних форм карієсу зубів.	2
6	Ускладнення, що пов'язані з лікуванням пульпітів, їх профілактика.	2
4	Профілактика та лікування ускладнень під час та після операції видалення зуба.	4
i	Особливості клінічного перебігу, диференційна діагностика та методики комплексного лікування абсцесів та флегмон ЩЛД.	4
7	Ускладнення гнійно-запальних процесів м'яких тканин ЩЛД.	4
1	Спецефічні запальні процеси ЩЛД.	4
i i	Стоматоневрологічні захворювання в практичній роботі лікаря-стоматолога.	4

1 2/	Особливості клініки та діагностики різних форм періодонтитів.	4
1*	Ускладнення при лікуванні періодонтитів.	4
1-Н	Сучасні методики лікування некаріозних уражень твердих тканин.	4
1 Г	Сучасні погляди на етіопатогенез гострих запальних процесів ЩЛД.	4
1 6	Диференційна діагностика травм щелепно-лицевої ділянки.	4
1#	Диференційна діагностика доброякісних пухлин та пухлино подібних утворів ЩЛД.	4
1<Г	Основні принципи онкологічної настороженості в роботі лікаря стоматолога.	4
~Г?~	Методи іммобілізації при переломах щелеп.	4
20	Клініка, покази, протипокази та основні види незнімного протезування.	4
2 I	Види протезування при повній вторинній адентії.	4
2Л	Методи комплексного лікування захворювання пародонту.	4

44
44

Список рекомендованої літератури.

1. Александров Н.М. Клиническая оперативная челюстно-лицевая хирургия. - М.: Медицина, 1985. - 448 с.
2. Бернадский Ю.И. Основы хирургической стоматологии. - К.: Вища школа, 1998. - 310 с.
3. Бернадский Ю.И. Травмотология и восстановительная хирургия челюстно-лицевой области. Минск: Вел. книга, 2000. - 404 с.
4. Гумецький Р.А., Рожко М.М., Завадка О.Є., Скрипніков П.В. Ускладнення від місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці. - Львів- Івано-Франківськ: Наутілус, I том, 2000. - 233 с., 2-й том, 2001. - 266 с.
5. Колесов А.А., Воробьев Н.Ю., Каспарова Н.Н. Новообразования мягких тканей. - К.: Здоров'я, 1991. - 312 с.
6. Кононенко Ю.Г., Рожко М.М., Рузин Г.П. Местное обезболивание в амбулаторной стоматологии. - К.: Книга-Плюс, 2000. - 299 с.
7. Машкилейсон А.Л. Передрак каймы губ и слизистой оболочки рта. М.: Медицина, 1990. - 270 с.
8. Овруцкий Г.Д. Хронический одонтогенный очаг. - М.: Медицина, 1993. - 148 с.
9. Пачес А.И. Опухоли головы и шеи. - М.: Медицина, 1998. - 386 с.
10. Рубанина Н.А., Аржанцев А.И. Рентгенодиагностика в стоматологии. М.: Мединфагентство. 1999.-451 с.
- і і. Руководство по хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии под ред. В.М. Безрукава, Т.Г. Робустовой. 1,2-й том. - М.: медицина, 2000, 1 том - 772 с., II том - 488 с.
12. Рузин Г.П., Бурих М.П. Основы технологии операций в хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии. - Х., 2000. - 291 с.
13. Солнцев А.М., Колесов В.С., Колесова Н.П. Заболевания слюнных желез. - К.: Здоров'я, 1991. - 328 с.
14. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. I том. - К.: Червона Рута - Туре, 1998. - 360 с.
15. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. II том. - К.: Червона Рута - Туре, 1999. - 347 с.
16. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. III том. - К.: Червона Рута - Туре, 2000. - 358 с.
17. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. - К.: Полиграфкнига.

ВОЛОСОВЕЦЬ
Тетяна Миколаївна

кандидат медичних наук, доцент кафедри
стоматології Інституту стоматології НМАПО
ім. П.Л.Шупика;

БУРГОНСЬКИЙ
Валерій Георгійович

кандидат медичних наук, доцент кафедри
стоматології Інституту стоматології НМАПО
ім. П.Л.Шупика;

ТРОФИМЕЦЬ
Катерина
Капасівна

кандидат медичних наук, доцент кафедри
стоматології ФІПО ДНМУ ім. М.Горького;

ВОЛОШИН
Владислав
Олександрович

кандидат медичних наук, доцент кафедри
стоматології ФІПО ДНМУ ім. М.Горького.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Цикл спеціалізації лікарів за фахом "Стоматологія" є одною із форм неперервної післядипломної освіти лікарів і проводиться відповідно до наказів МОЗ України №359 від 19.12.1997 р. "Про подальше удосконалення атестації лікарів", яким затверджено "Положення пре порядок проведення атестації лікарів та номенклатуру лікарських спеціальностей", №346 від 07.12.1998 р. "Про затвердження переліку назв циклів спеціалізації та вдосконалення лікарів і провізорів у вищих медичних (фармацевтичних) закладах (факультетах) післядипломної освіти", № 98 від 1.03.2005 р. "Про поліпшення якості підготовки лікарів на етапі післядипломної освіти" та №226 від 7.05.2007 "Про розробку матеріалів передатестаційних циклів та циклів спеціалізації".

Основною метою циклу спеціалізації за фахом "Стоматологія" є підготовка лікаря до роботи в лікувально-профілактичних закладах системи охорони здоров'я на посадах, які передбачені типовими номенклатурними таблицями та освітньо-кваліфікаційною характеристикою лікаря-спеціаліста. На цикл спеціалізації за фахом "Стоматологія" зараховуються лікарі, які закінчили інтернатуру за однією із спеціальностей стоматологічного профілю і змінюють спеціальність. Термін навчання - 3 місяці.

Програма передбачає вивчення 19 основних курсів з усіх розділів стоматології (терапевтичної, ортопедичної, хірургічної та дитячої стоматології, ортодонтії), які необхідні лікарю для його професійної діяльності з базовим, етапним та заключним контролем. До додаткових включені курси: радіаційна медицина, особливо небезпечні хвороби, туберкульоз, клінічна фармакологія, організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях, проблеми СНІДу.

Після закінчення циклу проводиться атестація на визначення знань та вмінь лікаря, яка включає в себе:

- контроль знань та вмінь за комп'ютерними тестуючими програмами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України;
- оцінка знань та вмінь володіння практичними навичками;
- співбесіда або інша форма підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми.

Атестація проводиться в комісіях, які створені при вищих медичних закладах освіти III-IV рівнів акредитації та закладах післядипломної освіти.

Курсантам, які успішно складають іспит, видається сертифікат "лікаря-спеціаліста" встановленого зразка (наказ МОЗ України №359 від 19.12.1997р.).

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

циклу спеціалізації за фахом "Стоматологія"

ТЕРМІН НАВЧАННЯ: 3 місяці (468 годин).

МЕТА ЦИКЛУ: підготовка лікаря-спеціаліста за фахом «Стоматологія»

КОНТИНГЕНТ СЛУХАЧІВ: лікарі-спеціалісти, які закінчили інтернатуру за

однією із спеціальностей стоматологічного

профілю. _____

Цикли

Я -3

Х

хірургічна
стоматологія

Назва курсу	Цикли					х хірургічна стоматологія
	Л С П	Л С П	Л С П	Л С П	Л С П	
Організація стоматологічної допомоги населенню						
Клінічна анатомія. оперативна хірургія						
Діагностика захворювань органів порожнини рота						
Амбулаторне знеболення в стоматології	12					10
Діагностика та допомога при невідкладних станах	12					
Карієс зубів						
Захворювання пульпи	22					
Захворювання періодонту	22					
Ендодонтія						

10	Некаріозні ураження зубів. Діагностика, лікування та профілактика	8			4			4											
11	Пломбувальні матеріали	16		2	8			6											
12	Захворювання пародонту	26	2	2	1 2	2		8											
13	Захворювання слизової оболонки у дорослих та дітей	36	2	2	1 4	2	2	1 4											
14	Фізичні методи діагностики і лікування в стоматології	18			1 0			8											
15	Основні методи амбулаторного хірургічного лікування стоматологічних захворювань	74													2	2		70	
16	Злоякісні утворення щелепно-лицьової ділянки	24													2	2		20	
17	Вибрані питання ортопедичного лікування патології жувальної системи	64							2	2			6 0						
18	Зубощелепні аномалії. Деякі питання ортодонції.	30											2	2			2 6		
19	Профілактика стоматологічних захворювань	20				2	2	1 6											
	Іспит Всього	6 432	6		1 8 2 6	8	8	8 6	2	2			6 4	2	2		2 6	4 8	11 0

**ПРОГРАМА
циклу спеціалізації за фахом "Стоматологія"**

Код курсу, розділу	Назва курсу, розділу
--------------------	----------------------

Курс 1

Організація стоматологічної допомоги населенню

- 1.1 Організація роботи стоматологічної поліклініки, відділення, кабінету для дорослого і дитячого населення.
- 1.2 Організація спеціалізованих видів стоматологічної допомоги (терапевтичного, хірургічного, ортопедичного), лікувально-профілактичної допомоги дітям та невідкладної стоматологічної допомоги.
- 1.3 Санітарно-епідеміологічні вимоги до кабінету. Методи асептики та антисептики.
- 1.4 Основні показники діяльності стоматологічних кабінетів і відділень.
- 1.5 Облікова і звітна документація в стоматології.
- 1.6 Схема звіту про діяльність стоматологічних підрозділів.
- 1.7 Планування стоматологічної допомоги.
- 1.8 Основи карного та громадянського права про охорону здоров'я.
- 1.9 Лікарсько-трудова експертиза.
- 1.10 Етика і деонтологія в роботі лікаря.
- 1.11 Основи маркетингу та менеджменту в стоматології.

Курс 2

Клінічна анатомія, оперативна хірургія

- 2.1 Клінічна і топографічна анатомія порожнини рота і зубощелепної системи.
- 2.2 Оперативна хірургія і хірургічні маніпуляції щелепно-лицьової ділянки.
- 2.3 Топографо-анатомічні обґрунтування провідникової анестезії гілок трійчастого нерва.
- 2.4 Оперативні методи гемостазу при ушкодженнях альвеолярного відростка, язика, щоки.

Курс 3

Діагностика захворювань органів порожнини рота

- 3.1 Семіотика захворювань органів порожнини рота.
- 3.2 Клінічні методи дослідження щелепно-лицьової ділянки, лімфатичної системи, зубів, тканин пародонту, прикусу, оклюзії, слизової оболонки порожнини рота.
- 3.3 Методологічні аспекти діагностики.

Курс 4**Амбулаторне знеболення в стоматології**

- 4.1 Психопрофілактика болю.
- 4.2 Премедикація: види й основні фармакологічні засоби.
- 4.3 Місцеве аплікаційне знеболення, форма і засоби.
- 4.4 Місцеве ін'єкційне знеболення. Сучасні анестетики, їх порівняльна характеристика і механізм дії.
- 4.5 Нетрадиційне знеболення в стоматології.
- 4.6 Фізичні методи місцевого знеболення (постійний струм, діадинамічні струми, флюктуючі струми тощо).
- 4.7 Методи і засоби загального знеболення (інгаляційний, неінгаляційний наркоз).
- 4.8 Фізичні методи загального знеболення (електросон, аудіоаналгезія).

Курс 5**Діагностика та допомога при невідкладних станах**

- 5.1 Клінічні прояви та невідкладна допомога при непритомності, колапсі, епілептичному випадку.
- 5.2 Причини, прояви та невідкладна допомога при шоках (анафілактичному, інфекційно-токсичному, кардіогенному).
- 5.3 Діагностика і невідкладна допомога при комах (гіпо-, гіперглікемічній).
- 5.4 Ознаки клінічної смерті та методика проведення непрямого масажу серця і штучної вентиляції легенів.
- 5.5 Проведення інтенсивної терапії та реанімаційних заходів гіри травми та запальних процесах щелепно-лицьової ділянки.

Курс 6**Карієс зубів**

- 6.1 Сучасні уявлення про етіологію і патогенез карієсу.
- 6.2 Значення факторів ризику розвитку карієсного процесу у дітей різного віку.
- 6.3 Клініка, диференційна діагностика і лікування карієсу.
- 6.4 Перебіг карієсу, особливості діагностики і лікування в різні вікові періоди у дітей.
- 6.5 Профілактика карієсу.
- 6.6 Помилки та ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу у дорослих і дітей.

Курс 7**Захворювання пульпи**

- 7.1 Класифікація, клініка, диференційна діагностика різних форм пульпіту у дорослих та дітей.
- 7.2 Методи лікування пульпіту.
- 7.3 Принципи лікування пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей.
- 7.4 Помилки й ускладнення, пов'язані з лікуванням пульпіту, їх запобігання та усунення.
- 7.5 Фізичні методи лікування пульпіту.

Курс 8

Захворювання періодонту

- 8.1 Клініка, диференційна діагностика гострих і хронічних форм періодон- титу.
- 8.2 Лікування періодонтиту.
- 8.3 Хірургічні методи лікування періодонтиту.
- 8.4 Особливості перебігу та принципи лікування періодонтиту тимчасових та постійних зубів у дітей.
- 8.5 Помилки і ускладнення, пов'язані з лікуванням періодонтиту, їх запобігання та усунення.

Курс 9

Ендодонтія

- 9.1 Індивідуальні розбіжності в будові кореневих каналів.
- 9.2 Комплектація робочого місця лікаря-стоматолога на ендодонтичному прийомі.
- 9.3 Технології обробки кореневих каналів. Обтурація кореневих каналів. Помилки і ускладнення у роботі лікаря на ендодонтичному прийомі. Фізичні фактори в ендодонтії.

Курс 10

Некаріозні ураження зубів.

Діагностика, лікування та профілактика.

- 10.1 Ураження зубів, які виникають в період фолікулярного розвитку тканин, до прорізування.
- 10.2 Ураження зубів, які виникають після їх прорізування.
- 10.3 Спадкові порушення розвитку твердих тканин зуба.

Курсі 1

Пломбувальні матеріали

- 11.1 Сучасні відновлювальні та пломбувальні матеріали: композити, полікарбоксилати, склоіономерні цементи, компомери, герметики, срібні амальгами II і III поколінь.
- 11.2 Матеріали для заповнення кореневих каналів тимчасових та постійних зубів.
- 11.3 Бондингові системи для емалі та дентину. Адгезивна техніка реставрації.

Курс 12**Захворювання пародонту**

- 12.1 Сучасні уявлення про етіологію та патогенез захворювань пародонту.
- 12.2 Значення факторів ризику у розвитку захворювань пародонту у дітей.
- 12.3 Клініка, діагностика, диференційна діагностика захворювань пародонту. Гінгівіти. Локалізований пародонтит. Генералізований пародонтит. Пародонтоз. Захворювання з прогресуючим лізисом тканин пародонту (пародонтоліз).
- 12.4 Методи комплексного лікування захворювань пародонту.
- 12.5 Структура захворювань пародонту в дитячому віці.
- 12.6 Особливості клініки та діагностики захворювань пародонту у дітей. Сучасні методи лікування.
- 12.7 Гігієна порожнини рота при захворюваннях пародонту.
- 12.8 Фізичні методи лікування. Помилки та ускладнення при лікуванні захворювань пародонту у дорослих та дітей.
- 12.9 Диспансеризація хворих з захворюваннями тканин пародонту.

Курс 13**Захворювання слизової оболонки порожнини рота у дорослих та дітей**

- 13.1 Залежність розвитку захворювань слизової оболонки рота від вікових особливостей її структури у дітей, дорослих та людей похилого віку.
- 13.2 Травматичні і виразково-некротичні ураження слизової оболонки рота у дорослих та дітей.
- 13.3 Вірусні захворювання.
- 13.4 Кандидомікози слизової оболонки порожнини рота.
- 13.5 Алергічні захворювання (реакція негайного і сповільненого типу).
- 13.6 Багатоформна ексудативна еритема.
- 13.7 Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит.
- 13.8 Зміни слизової оболонки рота при екзогенних інтоксикаціях.
- 13.9 Зміни слизової оболонки рота при системних захворюваннях і хворобах обміну у дорослих та дітей.
- 13.10 Зміни слизової оболонки рота при дерматозах з аутоімунним компонентом (пухирчатка, пемфігоїд, червоний плоский лишай, червоний вовчак, хвороба Дюрінга).
- 13.11 Аномалії і захворювання язика.
- 13.12 Захворювання губ (хейліти).
- 13.13 Передракові захворювання слизової оболонки рота і червоної кайми губ.
- 13.14 Захворювання слинних залоз.
- 13.15 Фізичні методи в комплексному лікуванні захворювань слизової оболонки порожнини рота.
- 13.16 Зміни слизової оболонки рота при специфічних захворюваннях (туберкульоз, сифіліс, лепра, ящур, гонорея).

Курс 14**Фізичні методи діагностики і лікування в стоматології**

- 14.1 Неперервний струм в методиках гальванізації, електрофорезу і електрофорезу.

- 14.2 Імпульсні струми низької напруги низької частоти.
- 14.3 Перемінні струми і поля високої частоти ультрависокої і надвисокої частоти.
- 14.4 Масажі (гідро-, вібро-, вакуум-, ауто-).
- 14.5 Світло-та пелоїдотерапія.
- 14.6 Тепловодолікування, застосування низьких температур у стоматології.
- 14.7 Постійне електричне поле високої напруги. Аероіонотерапія і електро-
- 14.8 Аерозольтерапія в стоматології.
- 14.9 УЗ-терапія.
- 14.10 Лазеротерапія. Магнітне поле постійної і низької частоти у стоматології.
- 14.11 Бальнеотерапія.
- 14.12 Електроодонтометрія. Апаратура. Техніка проведення.

Курс 15

Основні методи амбулаторного хірургічного лікування стоматологічних захворювань

- 15.1 Атипові методи операції видалення зуба. Методи лікування і профілактики ускладнень операції видалення зуба.
- 15.2 Диференційна діагностика запальних захворювань одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомиєліт, перикоронарит, флегмона, абсцес та ін.).
- 15.3 Ускладнення гнійно-запальних захворювань одонтогенної етіології.
- 15.4 Лімфаденіти, фурункули, карбункули, бешиха, нома. їх диференційна діагностика, методи лікування.
- 15.5 Диференційна діагностика одонтогенного та риногенного гайморитів. Методи лікування перфоративного гаймориту, оперативне лікування нориці гайморової порожнини.
- 15.6 Захворювання слинних залоз, їх діагностика, диференційна діагностика, методи лікування.
- 15.7 Диференційна діагностика специфічних запальних процесів в щелепно-лицьовій ділянці. Методи діагностики та лікування.
- 15.8 Диференційна діагностика пошкоджень, захворювань скроневопіднижньощелепного суглоба.
- 15.9 Неврогенні захворювання обличчя та щелеп.
- 15.10 Хірургічні методи лікування захворювань пародонту (гінгівотомія, клаптева операція).
- 15.11 Невідкладна допомога при травматичних пошкодженнях м'яких тканин та кісток щелепно-лицьової ділянки.

- 15.12 Ускладнення після різних видів травм щелепно-лицьової ділянки.
- 15.13 Диференційна діагностика пухлин та пухлиноподібних утворень м'яких тканин. Методи лікування.
- 15.14 Диференційна діагностика пухлин та пухлиноподібних утворень кісток щелепно-лицьової ділянки.
- 15.15 Хірургічні методи лікування передраку слизової оболонки та шкіри.

Курс 16

Злоякісні утворення щелепно-лицьової ділянки

- 16.1 Сучасні методи діагностики новоутворень щелепно-лицьової ділянки.
- 16.2 Злоякісні новоутворення шкіри обличчя. Діагностика, методи лікування.
- 16.3 Злоякісні новоутворення органів порожнини рота. Диференційна діагностика, методи лікування.
- 16.4 Злоякісні новоутворення кісток щелепно-лицьової ділянки. Диференційна діагностика, методи лікування.
- 16.5 Злоякісні новоутворення слинних залоз, диференційна діагностика, методи лікування.

Курс 17

Вибрані питання ортопедичного лікування патології жувальної системи

- 17.1 Морфофункціональні основи зубощелепної системи. Рентгенологічна і функціональна характеристика. Функціональна перебудова жувальної системи при патології і після ортопедичного лікування.
- 17.2 Особливості обстеження зубощелепної системи в ортопедичній стоматології. Оптимова оклюзія, її види.
- 17.3 Ортопедичні методи в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонту.
- 17.4 Лікування хворих з частковими дефектами коронок зубів вкладками. Методи виготовлення вкладок і одержання зліпків.
- 17.5 Застосування штучних коронок при лікуванні хворих з частковими дефектами коронок зубів.
- 17.6 Ортопедичне лікування при повному дефекті коронок зубів (штифтові і кукові конструкції).
- 17.7 Надання невідкладної допомога в ортопедичній стоматології.
- 17.8 Особливості підготовки зубів залежно від вибору конструкції протеза.
- 17.9 Корекція знімних конструкцій протезів.

Курс 18

Зубощелепні аномалії. Деякі питання ортодонтії

- 18.1 Морфологічна і функціональна характеристика фізіологічного та патологічного видів прикусу в різні вікові періоди. Етіологія та патогенез зубощелепних аномалій.
- 18.2 Особливості діагностики зубощелепних аномалій у різні вікові періоди (клінічний метод; біометрія діагностичних моделей щелеп; рентгенологічні

- методи діагностики; фото- та антропометрія; функціональні методи).
- 18.3 Особливості клініки, лікування та профілактики аномалій окремих зубів у різні вікові періоди.
- 18.4 Особливості клініки, лікування та профілактики деформацій зубних рядів у різні вікові періоди.
- 18.5 Особливості клініки, лікування та профілактики патології прикусу у різні вікові періоди.
- 18.6 Особливості ортопедичного лікування підлітків та дорослих.

Курс 19

Профілактика стоматологічних захворювань

- 19.1 Комплексна система профілактичних заходів. Первинна профілактика, мета, методи, оцінка ефективності. Вторинна профілактика, мета, методи, оцінка ефективності. Третинна профілактика, мета, методи, оцінка ефективності.
- 192 Програма профілактики, її складові, значення моніторингу в прогнозуванні ефективності програм профілактики стоматологічних захворювань. Реалізація. Оцінка ефективності.
- 193

Додаткові програми Радіаційна медицина

1. Фізичні особливості радіаційної медицини, дозиметрії і радіаційної безпеки.
2. Біологічна дія іонізуючого випромінювання.
3. Гігієнічні аспекти радіаційної безпеки.
4. Гігієнічні аспекти радіаційних та ядерних аварій.
5. Методи і способи використання іонізуючого випромінювання в медицині.
6. Госгра променева хвороба.
7. Хронічні і віддалені наслідки опромінення.
8. Диспансеризація осіб, які зазнали дії радіаційного опромінення.

Особливо небезпечні інфекції і проблеми СНІДу

1. Класифікація за збудниками інфекції та механізмом передачі.
2. Холера.
3. Ботулізм. Дизентерія. Сальмонельоз. Тифи - черевний, висипний, поворотний.

4. Дифтерія. Аденовірусна інфекція дихальних шляхів.
5. Чума. Гарячка жовта, Ку, геморагічна та інш.
6. Сибірська виразка.
7. СНІД.

Туберкульоз

Організація невідкладної допомоги населенню при надзвичайних ситуаціях

Клінічна фармакологія

ЗГІДНО З ВИМОГАМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЛІКАР-СПЕЦІАЛІСТ ЗА ФАХОМ "СТОМАТОЛОГІЯ"

ПОВИНЕН ЗНАТИ:

1. Основні нормативи та показники діяльності стоматологічних поліклінік, відділень та кабінетів (методика, розрахунок, оцінка).
2. Облікова та звітна документація у стоматології.
3. Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, стану пародонту та слизової оболонки рота.
4. Електроодонтодіагностика.
5. Застосування фіз.методів при лікуванні захворювань щелепно-лицевої ділянки.
6. Аналіз результатів лабораторних досліджень, рентгенограм.
7. Планування заходів профілактики стоматологічних захворювань
8. Міогімнастика для корекції порушених функцій.

ПОВИНЕН ВМІТИ :

1. Ремінералізуюча терапія.
2. Оцінка стану прикусу, вибіркоче пришліфування зубів.
3. Сучасні методи лікування захворювань пародонту, слизової оболонки
4. Хірургічні методи лікування захворювань тканин пародонту.
5. Періостомія.
6. Кріодеструкція і діатермокоагуляція у лікуванні захворювань порожнини рота.
7. Одномоментне протезування вкладками з різних матеріалів
8. Корекція знімних і незнімних протезів.
9. Усунення шкідливих звичок.

ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ НАСТУПНИМИ МАНІПУЛЯЦІЯМИ ТА ТЕХНІКОЮ ОПЕРАЦІЙ :

1. Забір матеріалу (мазків та біоптатів) для цитологічного та патоморфологічного дослідження.
2. Препарування та пломбування всіх видів каріозних порожнин.
3. Сучасна ендодонтична обробка та пломбування корневих каналів.
4. Сучасні методи видалення зубного нальоту, каменю.
5. Аплікаційне, інфільтраційне та провідникове знеболення щелепно-лицьової ділянки. Сучасні анестетики та методи їх введення.
6. Видалення зубів.
7. Резекція верхівки кореня, розтин слизової оболонки при перикоронаритах.
8. Надання невідкладної допомоги при непритомності, шокові, колапсі
9. Накладання та зняття шин при переломах щелеп.
- Ю. Зняття та фіксація коронок.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бернадский Ю.И. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. - М.:Мед.лит., 2000. - 505с.
2. Бернадский Ю.И. Травматология и восстановительная хирургия челюстно-лицевой области. - Минск: Белкнига, 2000.- 404 с.
3. Биденко Н.В. Стеклоиономерные цементы в стоматологии. - К., 1999. — 118 с.
4. Боровский Е.В., Жохова Н.С. Зндодонтическое лечение (пособие для врачей).- М., 1997. - 64 с.
5. Борисенко А.В. Кариес зубов. — К.: Книга-плюс, 2000. - 342 с.
6. Гасюк А.П., Скрипніков П.Н. Атлас одонтології людини. — Полтава, 2001.- 87 с.
7. Гирин В.Н., Липкин Г.Н., Порохницький В.Г. Синдром приобретенного иммунодефицита.- К.: Здоров'я, 1991.— 144 с.
8. Грицай Н.М., КобзистаН.О. Нейростоматологія.- К.: Здоров'я, 2001.- 144 с.
9. Грохольский А.П., Заксон М.Л., Корбелецкий И.Н. Врачебные ошибки в стоматологии. - К.: Здоров'я, 1994. - 222 с.
10. Гумецький Р.А., Завадка О.Є.,Рожко М.М., Січкоріз Л.М. Ускладнення від місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці.-Т. 1-2. - Львів, 2000. - 234 с.
- 11 .Данилевський Н.Ф., Мохорт Н.А., Мохорт В.В. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонту,- К.: Здоров'я, 1991. - 264 с.
12. Данилевский Н.Ф., Борисенко А.В. Заболевания пародонта.- К.: Здоров'я, 2000. - 461 с.
13. Данилевский Н.Ф.,Леонтьев В.К., Несин А.Ф., Рахний Ж.И. Заболевания слизистой оболочки полости рта. - М., 2001. - 271 с.
14. Дитяча стоматологія /За ред. Удовицької О.В,- К.:Здоров'я, 2000. - 296 с.
15. Донский Г.И., Паламарчук Ю.Н., Павлоченко О.Н. Восстановительные и пломбирочные материалы. - Донецк, 1999. -216 с.
16. Ефанов О.И., Дзанагова Т.Ф. Физиотерапия стоматологических заболеваний.- М.: Медицина, 1980. - 295 с.
17. Иванов В.С. Заболевания пародонта.- М.: Медицинское информ. агентство, 1998. - 272 с.
18. Ковальов Є.В., Петрушанко В.М., Сидорова А.І. Пульпіт (патоморфологія, клініка, лікування). - Полтава, 1998. - 120 с.
19. Кодола Н.А., Копьева Е.П., Прудникова А.П. и др. Пульпит. Возрастные особенности и лечение. - К.: Здоров'я, 1980. - 151 с.
20. Кононенко Ю.Г., Рожко Н.М., Рузин Г.П. Местное обезболивание в амбулаторной стоматологии. - К.: Книга-плюс, 2001. - 163 с.
21. Критерії медико-економічної оцінки надання стоматологічної допомоги на I, II та III рівнях. Амбулаторна допомога / За ред. Косенко К.М.- Одеса,

- 2001.-361 с.
22. Куроедова В.Д. та ін. Проблеми ВІЛ/СНІДу в стоматології: Навч. посібник.- Полтава, 2004.- 93 с.
 23. Леус П.А. Коммунальная стоматология. - Брест, 2000. - 284 с.
 24. Лукинѣх Л.М.Лечение и профилактика кариеса зубов. - Н.Новгород: Изд-во НГДУ, 1999. - 168с.
 25. Лукинѣх Л.М., Лившиц Ю.Н. Верхушечный периодонтит,- Н. Новгород, 1999. - 94 с.
 26. Максименко П.Т., Костелли О.Ю., Скрипникова Т.П. Болезни слизистой оболочки полости рта,- К.: Хрещатик, 1998. - 188 с.
 27. Максименко П.Т. Медикаментозная патология в стоматологии.- Полтава, 2001. - 126 с.
 28. Максименко П.Т. Побічна дія медикаментозних засобів \ стоматологічній практиці: Навч. посібник.- Полтава, 2004,- 184 с.
 29. Марченко А.И., Кононович Е.Ф., Солнцева Т.А. Фармакотерапия в стоматологии,- К.: Здоровье, 1986. - 200 с.
 30. Нідзельський М.Я., Писаренко О.А. Невідкладні стани в ортопедичній стоматології та первинна допомога: Навч. посібник,- Полтава: ПФ „Форміка”, 2004,- 130с.
 31. Николишин А.К. Флюороз зубов. - Полтава, 1996. - 136 с.
 32. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача,- Полтава, 1998.- 112 с.
 33. Николишин А.К. Восстановление (реставрация) и пломбирование зубов современными материалами и технологиями. - Полтава, 2001. - 176 с.
 34. Пахомов Г.Н. Первичная профилактика в стоматологии.-М.: Медицина. 1982.-238 с.
 35. Педорец А.П., Донский Г.И., Шабанов В.Н., Максютенко С.И. Клинические аспекты современной эндодонтии. - Донецк, 1999. - 296 с.
 36. Профилактика стоматологических заболеваний/ Под ред.В.И.Куцевляка.-Харьков,2001 .-217с.
 37. Прохончуков А.А., Логинова Н.К., Жижина Н.А, Функциональная диагностика в стоматологической практике. - М.: Медицина, 1980. - 272с.
 38. Пузин М.Н. Нейростоматологические заболевания. — М.: Медицина, 1980.-368 с.
 39. Рабухина Н.А., Аржанцев А.П Рентгенодиагностика в стоматологии.-М., 1999.-449 с.
 40. Руководство по эпидемиологическим исследованиям проявлений ВИЧ-инфекций, локализованных в полости рта. -ВОЗ, Женева, 1995.